

همراه رضاخان در عملی کردن کودتای اسفند ۱۲۹۹

۷ دی ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۳۱

سید ضیاءالدین طباطبایی، به عنوان نماینده سیاسی به همراه رضاخان کودتای اسفند ۱۲۹۹ را عملی کرد.

سید ضیاءالدین طباطبایی متولد تابستان ۱۲۶۸ در شیراز است. وی در یک سالگی به همراه والدین خود به تبریز برده می‌شود. تحصیلات ابتدایی را نزد معلم خصوصی خود در منزل پشت سر گذاشت. سپس به مدرسه «ثریا» در تبریز رفت و زبان روسی را نیز آموخت. بعد از آن به شیراز رفت و به همراه تحصیلات مذهبی، زبان‌های فرانسه و انگلیسی را نیز فرا گرفت.

فعالیت‌های فرهنگی و سیاسی

فعالیت سیاسی او با سفر به شیراز و حمایت از مشروطه‌خواهی از طریق روزنامه‌نگاری در سن ۱۵ سالگی آغاز شد. او سایر فعالیت‌های خود را به شرح زیر ادامه داد: - انتشار «ندای اسلام» و «نشریات اسلام» در اسفند ۱۲۸۵ در شیراز و حمایت از مشروطیت - همکاری با مشروطه‌خواهان تهران در تیرماه ۱۲۸۸ - محکومیت و سفر به خارج پس از توقیف نشریه «شرق»، روزنامه «برق»، وی به زندان محکوم شده بود که با تلاش چندین مشروطه‌خواه از زندان آزاد و به خارج می‌رود. او با اقامت دو ساله خود در فرانسه و انگلیس تحصیل در زبان فرانسه و انگلیس را نیز ادامه داد.

طباطبایی، نماینده مطبوعات ایران

سید ضیاء در دو سالی که در خارج از ایران به سر می‌برد، در جشن تاجگذاری جورج پنجم به عنوان نماینده مطبوعات ایران، شرکت کرده بود که از جانب دیپلمات‌های انگلیسی مورد توجه قرار گرفت. سید ضیاء از حامیان وثوق‌الدوله بود و همین امر باعث توجه انگلیس‌ها به وی و راهیابی او به «کمیته آهن» که به منظور ایجاد کودتا تشکیل شده بود، شد. این کودتا با حضور سید ضیاء به عنوان چهره سیاسی و رضاخان به عنوان چهره نظامی عملی می‌شود و سید ضیاء در سال ۱۲۹۹ حکم نخست‌وزیری خود را از احمدشاه قاجار دریافت می‌کند. وی پس از نخست‌وزیری به علت دستگیر کردن عده بسیاری از مخالفان خود، عنوان «کابینه سیاه» را به دولت خود اختصاص داد.

سفر به فلسطین

در سال ۱۳۱۰ به دعوت حاج‌الامین الحسینی مفتی اعظم فلسطین به آنجا رفت.

سید ضیاء در زمان محمدرضا شاه

وی پس از سقوط رضاخان در ۷ مهر ۱۳۲۲ به ایران آمد و به عنوان نماینده مردم یزد در مجلس چهاردهم فعالیت خود را آغاز کرد. هنگامی که نماینده مجلس بود، نشریه «کاروان» و روزنامه «رعد» را به چاپ رساند. سید ضیاء در سال ۱۳۲۳، مؤسس «حزب وطن» و حزب «اراده ملی» بود.

بازداشت سید ضیاء و کناره‌گیری از سیاست

در اسفند ۱۳۲۴ سید ضیاء پس از پایان مجلس چهاردهم به بهانه اقدام علیه امنیت عمومی کشور و حیف و میل امانات زلزله زدگان گرگان از صحنه سیاست کنار گذاشته شد و به زندان رفت. اما در اسفند ۱۳۲۵ به دلیل بیماری از زندان آزاد شد.

دوری از سیاست و پرداختن به کشاورزی و دامداری

سید ضیاء چندین سال از سیاست کناره‌گیری کرده بود؛ اما در عین حال سفرهایی به کشورهای اروپایی و عربستان سعودی بود.

ازدواج سید ضیاءالدین طباطبایی

سید ضیاء سه بار ازدواج کرد. از ازدواج سوم خود صاحب سه فرزند به نام‌های صدیقه، مهدی و احمد شد.

مرگ پایان راه سید ضیاء

سید ضیاءالدین طباطبایی در ششم شهریور سال ۱۳۴۸ در سن ۸۰ سالگی بر اثر سکته قلبی درگذشت و در مقبره ناصرالدین شاه قاجار در شهر ری به خاک سپرده شد.

منبع: باشگاه خبرنگاران

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۲۷۴/راه-خا-رضاء-همراه-۱۲۹۹-اسفند-کودتای-کردن-عملی-خا-رضاء-همراه>